

A „Puszták népe viadal” szabályzata:

Játszani úgy jó, ha mindenki betartja a szabályokat. A tapasztalat sokat segített a szabályzat összeállításában, valamint nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy elhatározzuk, nagyon meg kell válogatnunk az igazlító személyét. Nem érdemes könnyedén venni, a verseny utáni feszültségek, rossz élmények ártanak a Viadalnak, és a közben kialakuló kapcsolatoknak. 2012-től Győrffy-Villám András az ember, akinek döntéseiben megbízunk, őt kértük fel állandó Igazlátónak. (az Igazlító kifejezést Fekete István: A koppányi aga testamentuma regényéből vettük kölcsön. Illik hozzánk) A 2014-es gyűlésünkön elhatároztuk, hogy legalább még egy igazlátóra szükség van, mivel nőtt a Viadalok száma, és András is elfoglalt, nem érhet rá mindig. Balla Tímeára esett a választásunk, aki a kezdetektől követi a játék fejlődését, András mellett jegyzőkönyvvezetőként volt alkalma megfigyelni a bírások mikéntjét, és a szabályainkat tökéletesen ismeri.

– Feladatok, szabályok, értékelés

Hogyan lovagoltak eleink? Úgy gondoltuk, hogy a gyakorlati próbálkozások vihetnek közelebb ennek a kérdésnek a megválaszolásához. A mai lovassportokhoz, játékokhoz a valamikori harcosok előtt álló feladatok adták az alapot. Egy-egy feladatot kiemelve, arra edzés módszereket, eszközöket kidolgozva, sőt speciális lófajtákat kitenyésztve alakult ki a ma látható kép.

Keverjük újra össze, dolgozzuk ki a feladatok rendszerét, adjunk a lovasok kezébe fegyvert, amit nem hagyhat el és közelebb kerülhetünk a válaszhoz.

Először hagyományörző lovasok álltak ki a viadalra, de ma már nem szűkül le rájuk a résztvevők köre. Mindenkit szívesen látunk szabadidő lovasokat, sportolókat, hagyományörzőket egyaránt. Az induló lovak körét sem kívánjuk korlátozni, mindkét résztvevő – lovas és ló- részére egyetlen elvárás az egészségügyi alkalmasság.

A viadal célja, hogy a résztvevők számára biztosítsa a fejlődés lehetőségét, a feladatok rendszerével, a követendő példák kiválasztódásával. Utat mutasson a felszerelés igényessége terén éppúgy, mint a gyakorlásban, és a lóval való tisztességes bánásmódban.

Célunk továbbá olyan egységesen ismert feladatok elterjesztése, amelyek segítséget nyújthatnak a hagyományörző lovasok sikeres közönség előtti bemutatkozásához is. Ezeket az ügyességi- és erőpróbákat lehetőleg történelmi és néprajzi forrásokból gyűjtjük össze.

Fontosnak tartjuk, hogy a feladatokat ne változtassuk évről évre, hogy a lovasok azonos jellegű körülmények között mérhessék fel fejlődésüket.

A Puszták Népe Lovas Viadalt szeretnénk minél szélesebb körben elterjeszteni. Örömmel fogadunk mindenkit, aki céljainkat és szabályainkat elfogadva meg kívánja rendezni ezt a játékot. Az alapfeladatok közül ötöt be kell építeni a pályába, melyek közül egy lóról szállás legyen - ezen kívül a saját ötleteknek is teret adunk – természetesen olyan próbatételeknek, amelyek a játék stílusától nem idegenek.

A Fegyver: A lovasok kötelező eszköze. Lehet szablya, fokos, kard. Alacsonyabb kategóriákban a bot, esetleg a karikás nyele is megengedett. A kelevéz és a kopja a pályán

kerül elhelyezésre, ezeket ott szerzi meg, és nem viszi tovább a lovas. A fegyverrel csak annak a harc során is használt részével érhető el érvényes találat.

A ruházat: A Viadalon részt vevő lovasok valamilyen történelmi korszak viseletét öltsek magukra. Harcos és a Bajnok kategóriákban ez kötelező, a többiek számára ajánlott. Minimum a tisztességes lovas öltözék fehér inggel.

Feladat típusok:

Súlyemelés - báránylopás: A kengyel alatt kb. 15-20 cm-rel helyezzük el a súlyt, egy állványon. Onnan kell a lovasnak felemelnie, úgy, hogy a lovat nem foghatja segítő. A súllyal különféle feladatok ötvözhető, pl.: szlalom, erdei szakasz, a súly adott helyre letevése. A súly a lovas súlyának 20%-a + 5 kg. Pl. 70 kg-s lovas esetén 14+5 , kerekítve 20 kg.

Rönkfordítás, vagy ágyú fordítás: Egy kb. 20 kg-os, 80 cm magas rönkre vagy egy könnyebb, jól guruló ágyú alkalmas részére, kötünk egy 9 m-es kötelet, ezt összehajtva rátesszük a felállított fa vagy ágyú tetejére. A lovasnak fel kell kapni a kötelet, és egy célba behúzni a fatuskót. Lehetséges az adott célt megkerülni és visszavontatni a kiindulási helyre a súlyt

Törökfej vágás: A lebillenő fagolyókat síkon futva kell levágni, vagy ütni szablyával, fokossal. Lehet egyenes vonalon, vagy szlalomban. A leütendő célok elhelyezése lehet egyedi, de javasoljuk a lendületes végrehajtás lehetőségét biztosítani. A vágások irányát a fejeken egyértelműen jelezni kell. A rossz irányból végrehajtott vágás érvénytelen. Amennyiben ugrás is történik egy időben a vágással, és esetleg a leütött fej miatt leesik az ugrás rúdja, azt verőhibának kell tekinteni. Érdemes az ugrás melletti törökfejet külön állványra tenni.

Kelevéz hajítás: A lovas kihúzza egy hajítólándzsát a földből, és tetszőleges ívben fordulva célba dob vele. A feladat folyamatos vágásban hajtandó végre. A kelevéznek a célban állnia kell. Amennyiben a lovas még nem ért el a következő akadályig és a saját súlya miatt korábban kifordul, úgy, hogy a nyél a földhöz támaszkodik, a pályaszolgálatnak jeleznie kell, és a lovas forduljon vissza, mert a találat érvénytelen.

Lóról szállós feladatok: - Kovácsműhely. A lovas megérkezve a feladat helyszínére lóról száll. Lovát kikötheti. Az ott lévő üllőn található kalapáccsal ráüt az üllőre, majd lova mind a négy patájának talpára, végül ismét az üllőre. Ezután száll újra lóra és folytathatja a pályát.

- Kerüld meg a lovad! : Egy kijelölt területen belül megáll a lovas, lóról száll és körbe járja a lovát úgy, hogy az nem fordul vele, nem lép ki a kijelölt területről. Ezután ül vissza. Ahogy a lovas lába elhagyta a talajt a ló kiléphet.
- Kerüljön meg a lovad! A pályán elhelyezett rönkre vagy hordóra áll a lovas, úgy, hogy közben a földet nem érinti. Körbevezeti magán a lovát 360 fokban, visszaül és folytatja a pályát.
- Átnyergelés, kantárt le – fel! Együtt vagy külön-külön is használható feladatok. Szerszámot le kell venni a lóról, a földre tenni, majd vissza a lóra.

- A lovat vezetve bank-re fel-le ugrás. A lovas lóról száll, és lovát vezetve fut, ugrik fel vagy le különböző akadályokon. A lónak követnie kell gazdáját.

Karika fűzés: Szablyával, fokossal, bottal a kézben a lovas begyűjti a kihelyezett karikákat, majd végül egy szakajtóba csúsztatja őket. Akkor hibátlan, ha minden karika a szakajtóba kerül. Ebben az értelemben a szűrés során leütött karikát a lovas leszállás nélkül felveheti a földről.

A fokos a szablyával szemben előnyt élvez az eltevés, rejtés során, ezért ebben az esetben nem használható a nyele, hanem a fejfelé előre kell a karikákat begyűjteni. Általános szabály, hogy a fegyvereket rendeltetésüknek megfelelően kell használni, így a fokos nyele, vagy a kopja nem hegyes része nem érhet el érvényes találatot.

Pénzfelkapás: Egyenes vonalon 80- 60- 40 cm-es állványon pénzes zacskók vannak. A zacskók magassága még kb. 10 cm. A lovasnak menet közben kell őket összegyűjteni, megfogni és feldobni. A leütött zacskók érvénytelenek.

Cserény, vagy folyosó: Nádszövetből kialakított szűk, zárt hely, vagy folyosó. A lovasnak minimális károkozással kell leküzdenie.

Nyílazás: A célokat a jelölőkarók vonaláig lehet megközelíteni. Egyéb kijelölt pálya szakasz nincs. Érvényes a találati felületen belülről lőtt, a célba beleállt nyílvevő.

Hátraléptetés: Egy tetszőleges eszközökkel kijelölt szakaszt tesz meg a ló-lovas páros hátrafelé léptetve. A szakasz lehet egyenes, vagy hajlított. Túl bonyolult vonal nem javasolt. A szakasz, vagy folyosó szélessége: 1 méter 60 centiméteres minimális szélességet határoz meg a 3 méteres hátraléptető feladat esetében. Természetesen a hosszabb és törtvonalú folyosóknál ez a szélesség akár nagyobb is lehet, de kisebb nem. Hiba, ha a ló kilép a jelzett területről, vagy felborítja, elmozdítja a jelzéseket.

Ugrások: A pályán maximum 70 cm magasságú ugrásokat helyezünk el. Ezeket adott esetekben fegyverrel, vagy zászlóval a kézben is teljesíteni kell. Kihagyásuk – különösen a szándékos – tilos. Három sikertelen próbálkozás után hibapont ellenében kikerülhetnek. Hiba az akadály verése, rombolása.

Speciális terepakadályok: Nem túl magasan lángoló tűz és vizesárok a lehetőségektől függően használható a pályán. A be és kilépés helyét meg kell határozni.

Szalagos kapu: Keretet helyezünk el a pályán, olyan magasságban, hogy a lovas lehajolva átférjen alatta, és erre szalagokat akasztunk. Ezen halad át a lovas. Hiba, ha a ló harmadszorra is megtagadja az áthaladást, vagy ha felborítja a kaput.

Dzside: 3 méter hosszú dzsidát a földre vagy alkalmas tartóba teszünk. A lovas vágtában kihúzza és a fegyverrel karikát szúr, és azzal együtt egy hordóba teszi. A földre leesett karika hiba.

Kopjás vitéz: Egy mű lóra erősített stilizált pajzsos vitézt dőf le a lovas, az előzőleg magához vett kopjával. Nagyon fontos, hogy csak a HEGGYEL ELŐRE álló fegyverrel elért találat érvényes! A kopja oldalával, fokával levett találat érvénytelen.

Korábbi szabályok kiegészítése:

-Kezdő, gyermek kategória: vezetett loval kezdő lovasok külső segítséggel indulhatnak, ez megengedett a verseny folyamán ebben a kategóriában.

Visszanevezés tilalma: haladó lovas, vagy fejlett gyermek nevezhet magasabb kategóriába, de eredménytelensége esetén, a további versenyeken nem nevezhet vissza kezdő ló, vagy levante kategóriába. Ha pl a szülő a lovával felnőttben jól szerepel, attól a gyermeke ugyanazzal a lóval mehet levante kategóriában.

-1 versenyző 1 versenyen maximum kétfő lóval indulhat, de csak a jobb eredménye számít csupán. A gyengébb eredménye felsorolásra kerülhet, díjazásra nem.

-Nem megengedett helyen, ahol a feladat miatt nem kellene leszállni, csak hibapontozás ellenében szállhat le a lovas pl. súly felvétele, rönkhúzás, tűzön, vízen áthaladás.

-A feladatok végrehajtását hibás teljesítés esetén háromszor meg kell próbálni, ha előzőleg nem sikerült volna. Végül az eredménytelen próbálkozásért hibapont jár, addig az elhasznált idő a büntetés.

-Ahol nem egyértelmű a 3 próbálkozás pl. súlyemelés, vízben haladás, tűzön átjutás, sikertelenség esetén 30 mp-ig kell próbálkozni, ekkor sikertelenség esetén 30 mp után a versenybírósg jelzésére lehet tovább haladni, hibapont adása mellett.

-A versenyző értékelés idő és hiba alapon történik. Az alsóbb kategóriákban – *levante, kis vitéz, kezdő vagy pulya* - a pálya végrehajtásához felhasznált idő + a hibákért járó 10-10 mp összege adja az eredményt, ezt a célba érés után, rögtön a hangosbemondóba közölni kell. *A Harcos és Bajnok kategóriákban* a hibátlanul szintidőn belül futottak a rövidített, esetleg nehezített összevetésben döntenek el az első helyet.

-A szintidőt a pálya hosszának leméréseivel, és 250 illetve 280 m/perc szorzók használatával állapítjuk meg. (a szorzók kissé módosulhatnak a verseny igazlatója belátása szerint)

-Minden hibát kötelező javítani, ezért a pályán minimum 3 kelevézt kell felállítani kivéve a karikaszúrás feladatát, a hibapont a kosárba nem került karikák után jár 1 db

- Viadalt rendezni csak ezen szabályokat összeállító vezetőség beleegyezésével lehet. Új belépő személyét, körülményeit meg kell vizsgálni, és úgy lehet róla dönteni.

- Résztvevők felszerelése: feladatokhoz szablya, kard, fokos valamelyike kötelező.

-A viadal jelképe a pólón, versenykiírásokon látható lovas solymász figura.

- **kötelező feladatok:** kelevézhajtás, súlyemelés, törökfejvágás, földről végrehajtott feladat, ugrás, ágyú vagy rönkhúzás

-4 évesnél fiatalabb ló a viadalon a ló egészségének védelme érdekében nem indulhat.

-**Összesített eredmény:** Minimum három fordulón részt kell venni, a versenyzőnek, hogy összesített eredménye lehessen. Első hely 10 pont, második, 9 pont harmadik 8 pont negyedik 7 pont ötödik 6 pont hatodik 5 pont, stb.. Összesítésnél ezen pontokat kell összeszámolni.

- **Abszolút első helyezett** az, aki a valamennyi kiemelt, kétszeres szorzójú viadalt megnyeri.

- A **kiemelt viadalokról** minden évben a viadal Testülete dönt. Ez a testület a Puszták Népe Lovas Hagyományörző Sport Egyesület tagságából, és a rendező helyszínek képviselőiből áll.

A korrekt bíraskodást nagyban segíti, ha a futam közben írásban azonnal rögzítjük az esetleges hibákat. Igazlátónk kérésére mindig van valaki mellette, aki bejegyzi a megjegyzéseit egy előre elkészített lapra.